

André Aune Bjerke
Blåfall AS
Postboks 61
1324 Lysaker

25. mars 2014

NVE – Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Kommentarer til høringsuttalelser Tverråmo kraftverk

I forbindelse med konsesjonsbehandlingen for planlagte Tverråmo kraftverk er det her gitt kommentarer til de høringsuttalelsene vi har mottatt. Det har kommet uttalelser fra følgende:

1. Sulitjelma arbeiderlag
2. Frøydis Einset
3. Fylkesmannen i Nordland
4. Forum for natur og friluftsliv Nordland
5. Folkets Hus – Sjønstå
6. Geir Haugen
7. Sulitjelma historielag
8. Cato A. Hultmann
9. Sulitjelma Jeger- og fiskerforening
10. Karl Henning Kristoffersen
11. Lakså og Nordal eierlag
12. Länsstyrelsen i Norrbottens län
13. Direktoratet for mineralforvaltning
14. Nordlandsmuseet
15. Nordlandsnett
16. Sulitjelma Næringsmiljøutvalg
17. Sverre Pettersen
18. Reindriftsforvaltningen Nordland
19. Luokta Mavas sameby
20. Sametinget
21. Svein Sigvang
22. Sulitjelma og omegn Turistforening
23. Statens vegvesen
24. Nordland fylkeskommune
25. Fauske kommune

Bare uttalelser som gjelder det spesifikke prosjektet vil kommenteres. Uttalelsene kommenteres i vist rekkefølge.

Sulitjelma arbeiderlag:

Sulitjelma arbeiderlag fremhever prosjektene Galbmejojohka, Oterelva og Littj Tverråga som spesielt problematiske, men har ingen merknader til Tverråmo kraftverk spesifikt.

Kommentar:

-

Frøydis Einset:

Frøydis Einset har ingen merknader til Tverråmo kraftverk spesifikt.

Kommentar:

-

Fylkesmannen i Nordland:

Fylkesmannen i Nordland (FN) stiller seg kritisk til innvilgelse av konsesjon for Tverråmo kraftverk, med bakgrunn i to forekomster av fossesprøytsoner og at Tverrelva synes å ha et større potensiale for rik og variert bunndyrfauna enn nærliggende elver. FN viser til en undersøkelse av bunndyrfaunaen i Tverrelva utført av Mjelde & Aanes (1987)

FN skriver videre at en alternativ lokalisering av kraftverket overfor de observerte fossesprøytlokalitetene burde vært vurdert.

Kommentar:

Det er to kjente bunndyrsundersøkelser som er gjort i elvene i nærområdet til Tverrelva; én i Laksåga (Aanes et al 1988) og én i Sjønståelva, Villumelva og Rupsi (Iversen et al 2009). Begge undersøkelsene konkluderte med at elvene har en rik og variert bunndyrfauna. Ved stasjonen i Laksåga ble det i 1985 registrert 1485 individer fordelt på 9 artsgrupper. Mjelde & Aanes (1987) registrerte året etter 915 og 376 individer på to stasjoner i Tverrelva (hvorav stasjonen med 915 registreringer var nedstrøms det nå eksisterende inntaket), fordelt på henholdsvis 8 og 9 artsgrupper.

Basert på disse dataene, er vi usikre på hvorfor FN mener at Tverrelva har et større potensiale for rik og variert bunndyrfauna enn nærliggende elver. Mjelde & Aanes (1987) skriver ingenting om dette, og ut i fra offentlig tilgjengelig kunnskap som utbygger har kunnet finne, er de ovennevnte undersøkelsene de eneste undersøkelsene som er gjort av bunndyrfaunaen i nærområdet.

En flytting av kraftstasjonen til oppstrøms de registrerte fossesprøytsonene vil føre til at den forventede produksjonen i kraftverket blir redusert fra 9,4 GWh til 6,3 GWh og at utbyggingen sannsynligvis ikke blir økonomisk realiserbar. Utbygger ønsker derfor å holde fast ved den opprinnelig omsøkte plasseringen av kraftstasjonen.

De registrerte fossesprøytsonene vil ikke bli berørt av de tekniske inngrepene, men den reduserte vannføringen i elva vil ha negativ virkning for naturtypene. Det er viktig for fossesprøytsonene at minstevannføringen er tilstrekkelig høy i vekstsesongen. Utbygger foreslår derfor å øke minstevannføringen fra 200 l/s til 300 l/s i juli måned. Denne økningen i vannføring vil også være positiv for akvatisk miljø i elva generelt.

Forum for natur og friluftsliv Nordland:

Forum for natur og friluftsliv Nordland (FNF) skriver at de er kritiske til å tillate inngrep som vil berøre truede naturtyper (B-verdi). FNF skriver videre: «Rådgivende Biologer AS har vurdert at den reduserte vannføringen tiltaket medfører som middels til stor negativ». (Utbygger antar at FNF mener at den reduserte vannføringen vil medføre middels til stor negativ konsekvens for de to forekomstene av fossesprøytoner).

Kommentar:

Det ble registrert to fossesprøytoner i forbindelse med konsekvensutredningen for Tverråmo kraftverk. Naturtypene er svært små, men relativt artsrike, og begge er gitt B-verdi. Det ble ikke funnet rødlistede arter. De registrerte fossesprøytonene vil ikke bli berørt av de tekniske inngrepene, men den reduserte vannføringen vil ha en negativ virkning. Konsekvensen av tiltaket for fossesprøytonene vurderes av Rådgivende Biologer AS som middels negativ. Utbygger foreslår å øke minstevannføringen til 300 l/s i juli måned, etter forslag fra Rådgivende Biologer.

Folkets Hus - Sjønstå:

Folkets Hus – Sjønstå (FHS) skriver at de er negative til bygging av Tverråmoen kraftverk, til tross for at tiltaket er lite skjemmende, fordi kraftverket ligger tett opp til vernede områder, og at anleggsperioden vil påføre skade på kulturhistoriske traseer og natur.

FHS skriver videre at hvis det blir utbygging, krever de at første del av den gamle transportvegen blir ryddet for morenemasser som stammer fra byggingen av fv. 830.

Kommentar:

Det nærmeste vernede området er Sulitjelmavegen, som ikke berøres av tiltaket. Den gamle transportveien, «Fjellveien», ligger imidlertid ganske nært den planlagte adkomstveien for kraftstasjonen. Selv om Fjellveien ikke er vernet, ønsker utbygger å behandle den som om den var det, og prosjektet er utformet slik at Fjellveien ikke skades eller berøres på annen måte.

Første del av den gamle transportvegen, som FHS ønsker ryddet, ligger ca. 2 km nord-øst for tiltaksområdet. Utbygger kan ikke se at tiltaket berører det utsatte området, og aksepterer ikke ansvar for å rydde dette for morenemasser.

Geir Haugen

Geir Haugen skriver, på vegne av Balvatn reinbeitedistrikt, at Trekk- og drivelei, samt oppsamlingsområde berøres av tiltaket og at det er viktig at det etableres et samarbeid for anleggstiden.

Kommentar:

Det vises til konsekvensutredning for Tverråmo kraftverk. Trekklei, flyttlei og oppsamlingsområde i kraftverkets influensområde vurderes å ha middels til stor verdi, men fordi tiltaket gir liten negativ virkning, vurderes konsekvensen for reindriftsnæringen som liten negativ.

Utbygger ønsker å ha en god dialog med reinbeitedistriktet før og under anleggsperioden.

Sulitjelma historielag

Sulitjelma historielag har ingen merknader til Tverråmo kraftverk spesifikt.

Kommentar:

-

Cato A. Hultmann

Cato A. Hultmann har ingen merknader til Tverråmo kraftverk spesifikt.

Kommentar:

-

Sulitjelma Jeger- og fiskerforening

Sulitjelma Jeger- og fiskerforening har ingen merknader til Tverråmo kraftverk spesifikt.

Kommentar:

-

Karl Henning Kristoffersen

Karl Henning Kristoffersen har ingen merknader til Tverråmo kraftverk spesifikt.

Kommentar:

-

Lakså og Nordal eierlag

Lakså og Nordal eierlag (LNE) skriver at isen på Øvrevatnet er blitt dårligere etter at Lomi og Sjønstå kraftverk ble startet opp. LNE uttrykker bekymring for at de omsøkte småkraftverkene vil forverre problemet og krever at utbyggerne er med på et spleiselag for å dekke omkostningene ved å sikre vintervei over isen.

Kommentar:

Småkraftverk uten reguleringsmagasin fører ikke til store endringer i vanntemperatur eller strømningsforhold. Lomi kraftverk, som ble startet opp i 1979, har et relativt stort reguleringsmagasin, og kjøringen av dette kraftverket på vinterstid vil kunne endre vanntemperaturen i elva etter utløp, og dermed også isforholdene på Øvrevatnet.

Tverråmo kraftverk har ikke reguleringsmagasin, kraftverket vil i et vanlig år stå stille det aller meste av vinteren og utløpet til kraftverket er planlagt ca. fem km oppstrøms Øvrevatnet. Utbygger kan derfor si med høy grad av sikkerhet at tiltaket ikke vil påvirke isforholdene på Øvrevatnet, og ønsker derfor ikke å forplikte seg til å være med i et spleiselag for å sikre vintervei over isen på Øvrevatnet.

Länsstyrelsen i Norrbottens län

Länsstyrelsen i Norrbottens län har ingen synspunkter på planene om å bygge ut åtte småkraftverk i Fauske kommune.

Kommentar:

-

Direktoratet for mineralforvaltning

Direktoratet for mineralforvaltning har ingen merknader til saken.

Kommentar:

-

Nordlandsmuseet

Nordlandsmuseet har ingen merknader til Tverråmo kraftverk, men skriver at alle omsøkte kraftverk bør pålegges gjennomføring av arkeologiske undersøkelser med hensyn til samiske kulturminner.

Kommentar:

Utbygger vil overholde eventuelle pålegg fra NVE om ekstraundersøkelser i influensområdet.

Nordlandsnett

Nordlandsnett har ingen merknader til Tverråmo kraftverk spesifikt.

Kommentar:

-

Sulitjelma Næringsmiljøutvalg

Sulitjelma Næringsmiljøutvalg har ingen merknader til Tverråmo kraftverk spesifikt.

Kommentar:

-

Sverre Pettersen

Sverre Pettersen har ingen merknader til Tverråmo kraftverk spesifikt.

Kommentar:

-

Reindriftsforvaltningen Nordland

Reindriftsforvaltningen Nordland (RFN) fremmer innsigelse mot Oterelva kraftverk og Kvannelva og Littj Tverråga kraftverk. RFN fraråder at det gis konsesjon til Laksåga, Grannheibekken, Valffarjohka, Galmbehjohka og Tverråmo kraftverk på grunn av den verdi som influensområdene har som reinbeiteområder og på bakgrunn av den totale samlede belastningen.

RFN skriver videre at man må sikre at det settes vilkår om følgende avbøtende tiltak:

- Alle rørgater skal legges under bakkenivå
- Alle områder som representerer fare for rein på beite og/eller reindriftsutøvere i arbeid må sikres med inngjerding eller på annen måte.
- Bygging av adkomstveier må i størst mulig grad unngås.
- I den grad bygging av adkomstveier er nødvendig må disse i størst mulig grad tilbakeføres.
- Permanente adkomstveier må stenges for allmenn ferdsel utover allemannsretten med låst bom.
- Anleggsfaser og kommende vedlikeholdsarbeider må avklares med de berørte reinbeitedistrikt/samebyer.
- Det må stilles vilkår om at tiltakshaver oppretter rutiner for sesongmessig dialog med berørte reinbeitedistrikt/samebyer.

Kommentar:

Alle rørgater skal legges under bakkenivå og områder som representerer fare vil sikres. Adkomstvei til inntaket vil tilbakeføres etter anleggsperioden og permanent adkomstvei til kraftstasjonen vil stenges med låst bom. Utbygger ønsker å ha en god dialog med reindriftsnæringen under anleggsfasen og i driftsfasen.

Luokta Mavas sameby

Luokta Mavas sameby har ingen merknader til Tverråmo kraftverk spesifikt.

Kommentar:

-

Sametinget

Sametinget fremmer innsigelse til syv av de åtte prosjektene som behandles av NVE i Fauske kommune. Tverråmo kraftverk er blant disse. Sametinget ber om at det gjennomføres konsultasjoner mellom statlige myndigheter og Sametinget.

Kommentar:

-

Svein Sigvang

Svein Sigvang har ingen merknader til Tverråmo kraftverk spesifikt.

Kommentar:

-

Sulitjelma og omegn Turistforening

Sulitjelma og omegn Turistforening skriver at det må tas hensyn til den gamle fjellveien mellom Sjønstå og Fossen hvis Tverråmo kraftverk får konsesjon.

Kommentar:

Det vises til utbyggers kommentar til Folkets Hus – Sjønstå angående den gamle fjellveien.

Statens vegvesen

Statens vegvesen har ingen merknader til tiltaket.

Kommentar:

-

Nordland fylkeskommune

Nordland fylkeskommune anbefaler å gi konsesjon til Tverråmo kraftverk forutsatt at tiltaket tilpasses slik at verdien av de to regionalt viktige fossesprøytsoneene ikke blir redusert.

Kommentar:

De registrerte fossesprøytsoneene vil ikke bli berørt av de tekniske inngrepene, men den reduserte vannføringen i elva vil ha en negativ virkning. Utbygger foreslår å øke minstevannføringen fra 200 l/s til 300 l/s i juli måned, for å sikre at naturtypene har økt tilgang til vann i vekstsesongen. Dette etter

forslag fra Rådgivende Biologer AS, som registrerte fossesprøytonene under sin befaringsommeren 2012.

Fauske kommune

Fauske kommune anbefaler at Tverråmo kraftverk får konsesjon på følgende vilkår:

- Inngrepsområder må revegeteres med stedlige masser og røtter for å bevare så mye som mulig av den opprinnelige tre- og buskvegetasjonen langs elva.
- Samtlige terrenginngrep skal utføres og avsluttes på en mest mulig skånsom måte, slik at lokalt biologisk mangfold blir ivaretatt.
- Veien for anlegg/tilsyn og bom må plasseres i samråd med reindrifta.
- Veier, traséer og anleggs/riggområder må avgrenses til så lite og smalt som mulig. Unngå store skjæringer og fyllinger.
- Arkitektonisk utforming av stasjonen må mest mulig være tilpasset lokal byggeskikk, terreng og omgivelser.

Kommentar:

Utbygger aksepterer alle vilkårene til Fauske kommune, som nevnt over.